

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
У Х В А Л А
про повернення позовної заяви

13 червня 2022 року

Справа №200/1671/22

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Суддя Донецького окружного адміністративного суду Кравченко Т.О., вирішуючи питання про наявність підстав для прийняття позовної заяви та відкриття провадження в адміністративній справі за позовом Лещенка Сергія Олексійовича до Департаменту соціального захисту населення Маріупольської міської ради про визнання бездіяльності протиправною та стягнення недоплаченої частини разової грошової допомоги, передбаченої Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»,

встановила:

28 січня 2022 року до Донецького окружного адміністративного суду надійшов адміністративний позов Лещенка Сергія Олексійовича (далі – позивач) до Департаменту соціального захисту населення Маріупольської міської ради (далі – Департамент), надісланий на адресу суду 22 січня 2022 року, в якому позивач просив:

- визнати протиправною бездіяльність Департаменту щодо невиплати Лещенка С.О. у 2020 та 2021 роках разової грошової допомоги до 5 травня у розмірі, що відповідає ч. 5 ст. 12 Закону України від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», виходячи з розміру п'яти мінімальних пенсій за віком;

- стягнути з Департаменту на користь Лещенка С.О. разову грошову допомогу до 5 травня за 2020 та 2021 роки у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком в сумі 14 154,00 грн.

Свої вимоги позивач обґрунтовує тим, що має право на отримання разової грошової допомоги до 5 травня у розмірі, визначеному Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 171 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС) суддя після одержання позовної заяви, крім іншого, з'ясовує, чи відповідає позовна заява вимогам, встановленим статтями 160, 161, 172 цього Кодексу.

Згідно з ч. 1 ст. 122 КАС позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

Абз. 1 ч. 2 ст. 122 КАС установлено, що для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Верховний Суд в постанові від 18 листопада 2020 року у справі № 380/5202/20 зазначив наступне:

«16. [...]

Право на соціальний захист відноситься до основоположних прав і свобод, які гарантуються державною і, за жодних умов, не можуть бути скасовані, а їх обмеження не

*306*5272520*1*2*

допускається, крім випадків, передбачених Конституцією України (статті 22 та 64).

Застосовуючи строки у зазначеній сфері, потрібно розрізнити право особи на соціальний захист та право особи на судовий захист. [...] У випадку якщо особа вважає, що існує спір у публічно-правовій сфері стосовно реалізації її права на соціальний захист, зумовлений протиправними рішеннями, діями або бездіяльністю суб'єкта владних повноважень, така особа може звернутися до адміністративного суду з позовом, що буде уже способом реалізації права на судовий захист. Згідно з Конституцією України право особи на соціальний захист гарантується, в першу чергу, статтею 46, а право на судовий захист, зокрема, - статтями 55 та 124.

Строки у сфері соціального захисту застосовує відповідний суб'єкт владних повноважень або суд, у випадку, визнання рішення, дії чи бездіяльності відповідного суб'єкта протиправними та задоволення позову особи. У свою чергу, строк на звернення до суду застосовується виключно судом, як правило, на етапі прийняття рішення про відкриття провадження в адміністративній справі. Строк звернення до суду стосується виключно питання прийняття до розгляду або відмови у розгляді позовних вимог по суті, але не застосовується для прийняття рішення про задоволення чи не задоволення таких вимог, а також періоду протягом якого такі вимоги підлягають задоволенню.

[...]

Важливо, що предметом позову в категорії справ стосовно соціального захисту є дії чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень, пов'язані з соціальними виплатами, які можуть бути регулярними, періодичними, одноразовими, обмеженими в часі платежами, а тому строк на соціальний захист та строки звернення до суду залежать також від виду відповідного платежу як форми соціального захисту з боку держави.

[...] У свою чергу, відлік строків для звернення до суду (у випадку незгоди особи з відповідним рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень за результатами розгляду зазначеної заяви) розпочинається з моменту, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про таке порушення своїх прав, якщо інше прямо не передбачено законом».

Як вбачається зі змісту позовної заяви, позивач оспорує дії (бездіяльність) відповідача щодо ненарахування та невиплати йому щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у розмірі, передбаченому ст. 12 Закону України від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон № 3551) в редакції Закону України від 25 грудня 1998 року № 367-ХІV «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», за 2020-2021 роки.

Верховний Суд в постанові від 10 травня 2018 року у справі № 389/1042/17 (2-а/389/47/17) навів такі висновки:

«23. Крім того, відповідно до положень статті 17-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» особи, які не отримали разової грошової допомоги до 5 травня, мають право звернутися за нею та отримати її до 30 вересня відповідного року, в якому здійснюється виплата допомоги.

24. Отже, підлягають відхиленню посилення позивача на те, що фактично про рішення суб'єкта владних повноважень про відмову в проведенні перерахунку виплачених йому суми стало відомо 26 квітня 2017 року з листа відповідача, оскільки отримавши у квітні 2016 року разову грошову допомогу до 5 травня за 2016 рік у сумі 920 грн., позивач міг дізнатися про порушення своїх прав. Крім того, 30 вересня 2016 року - встановлений законом кінцевий строк, до якого могла бути здійснена виплата вказаної допомоги і до якого позивач міг очікувати на отримання більшої суми, ніж була йому нарахована, а тому перебіг строку звернення позивача до суду з даним позовом слід обраховувати з 30 вересня 2016 року.

25. На підставі викладеного, колегія суддів зазначає, що перебіг строку звернення позивача до суду з даним позовом слід обраховувати з 30 вересня 2016 року, позивач із даним позовом звернувся у травні 2017 року, тобто з пропуском встановленого строку звернення до суду, не довівши поважності причин пропуску цього строку».

Зі змісту позовної заяви та доданих до неї документів вбачається таке.

Лещенко С.О. є ветераном війни – учасником бойових дій і має право на пільги, встановлені законодавством України для ветеранів війни – учасників бойових дій, що підтверджено посвідченням серії УБД № 017287, виданим Східним регіональним управлінням Державної прикордонної служби України 21 липня 2015 року.

Позивач був включений до списків учасників бойових дій для виплати щорічної разової грошової допомоги до 05 травня за 2020-2021 роки.

Разова грошова допомога до 5 травня за 2020 рік виплачена позивачу в квітні 2020 року в сумі 1 390,00 грн, за 2021 рік – в квітні 2021 року в сумі 1 491,00 грн.

Не погодившись з такими діями (бездіяльністю) відповідача, а також з нарахуванням та виплатою щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у розмірі, меншому ніж передбачено ч. 5 ст. 12 Закону № 3551 у редакції Закону № 367, позивач звернувся до суду з цим позовом.

Суд зауважує, що спірна виплата є регулярною та виплачується один раз на рік, тому про порушення своїх прав позивач повинен був дізнатися в квітні 2020 року та квітні 2021 року, коли проводилась виплата допомоги.

На спірні правовідносини поширюється шестимісячний строк звернення до суду, що узгоджується з висновком Верховного Суду, викладеним у постанові від 18 листопада 2020 року у справі № 380/5202/20.

Цей строк має обчислюватися з 30 вересня відповідного року, що узгоджується з висновком Верховного Суду, наведеним у постановках від 10 травня 2018 року у справі № 389/1042/17, від 14 серпня 2018 року у справі № 473/2190/17, від 22 серпня 2018 року у справі № 587/2475/16-а.

Згідно з ч. 1 ст. 120 КАС перебіг процесуального строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок.

Відповідно до ч. ч. 3-4 ст. 120 КАС строк, що визначається місяцями, закінчується у відповідне число останнього місяця цього строку. Якщо закінчення строку, що визначається місяцями, припадає на такий місяць, що відповідного числа не має, то строк закінчується в останній день цього місяця.

Згідно з ч. 6 ст. 120 КАС якщо закінчення строку припадає на вихідний, святковий чи інший неробочий день, останнім днем строку є перший після нього робочий день.

Перебіг строку звернення до суду в частині позовних вимог щодо разової допомоги до 5 травня за 2020 рік розпочався з 01 жовтня 2020 року і сплинув 01 квітня 2021 року, за 2021 року – розпочався з 01 жовтня 2021 року і спливає 01 квітня 2022 року.

Позивач звернувся до суду з цим позовом 22 січня 2022 року, тобто з пропуском строку, визначеного абз. 1 ч. 2 ст. 122 КАС, в частині позовних вимог, які стосуються виплати разової допомоги за 2020 рік.

02 лютого 2022 року суд постановив ухвалу, якою відмовив Лещенку С.О. у поновленні строку звернення до суду.

Відповідно до ч. 1 ст. 123 КАС у разі подання особою позову після закінчення строків, установлених законом, без заяви про поновлення пропущеного строку звернення до адміністративного суду, або якщо підстави, вказані нею у заяві, визнані судом неповажними, позов залишається без руху. При цьому протягом десяти днів з дня вручення ухвали особа має право звернутися до суду з заявою про поновлення строку звернення до адміністративного суду або вказати інші підстави для поновлення строку.

Згідно з ч. 2 ст. 123 КАС якщо заяву не буде подано особою в зазначений строк або вказані нею підстави для поновлення строку звернення до адміністративного суду будуть визнані неповажними, суд повертає позовну заяву.

Суддя, встановивши, що позовну заяву подано без додержання вимог, встановлених статтями 160, 161 цього Кодексу, протягом п'яти днів з дня подання позовної заяви постановляє ухвалу про залишення позовної заяви без руху, що передбачено ч. 1 ст. 169 КАС.

Відповідно до ч. 2 ст. 169 КАС в ухвалі про залишення позовної заяви без руху

зазначаються недоліки позовної заяви, спосіб і строк їх усунення, який не може перевищувати десяти днів з дня вручення ухвали про залишення позовної заяви без руху. Якщо ухвала про залишення позовної заяви без руху постановляється з підстави несплати судового збору у встановленому розмірі, суд в такій ухвалі повинен зазначити точну суму судового збору, яку необхідно сплатити (доплатити).

Оскільки вказані Лещенком С.О. причини пропуску строку звернення до суду суд визнав неповажними ухвалою від 02 лютого 2022 року на підставі ч. 1 ст. 123 КАС подана ним позовна заява була залишена без руху з наданням десятиденного строку для подання заяви з іншими підставами для поновлення строку в частині позовних вимог, які стосуються виплати разової грошової допомоги до 5 травня за 2020 рік.

Ухвала від 02 лютого 2022 року вручена позивачеві 11 лютого 2022 року, про що свідчать відомості онлайн-сервісу «Трекінг» АТ «Укрпошта» щодо поштового відправлення № 8412209617035.

Таким чином, відповідно до приписів ст. 120 КАС, десятиденний строк для усунення недоліків позовної заяви розпочався 12 лютого 2022 року і сплинув 21 лютого 2022 року.

Суд враховує, дату отримання позивачем ухвали про залишення позовної заяви без руху та констатує, що станом 13 червня 2022 року особа, яка подала позовну заяву, не усунула недоліки цієї заяви у спосіб і строк, зазначені судом, з заявою про продовження встановленого судом процесуального строку для усунення недоліків позовної заяви не зверталася.

При цьому суд зауважує, що строк для усунення недоліків позовної заяви сплинув ще до введення в Україні воєнного стану у зв'язку з широкомасштабною агресією Російської Федерації проти України, тобто до 24 лютого 2022 року.

Відповідно до п. 1 ч. 4 ст. 169 КАС позовна заява повертається позивачеві, якщо позивач не усунув недоліки позовної заяви, яку залишено без руху, у встановлений судом строк.

Згідно з ч. 6 ст. 169 КАС про повернення позовної заяви суд постановляє ухвалу.

Отже, наявні передбачені п. 1 ч. 4 ст. 169 КАС для повернення позовної заяви.

Враховуючи викладене та керуючись п. 1 ч. 4, ч. ч. 6-8 ст. 169, ст. ст. 241, 243, 248, 256 Кодексу адміністративного судочинства України,

ухвалила:

1. Позовну заяву Лещенка Сергія Олексійовича до Департаменту соціального захисту населення Маріупольської міської ради про визнання бездіяльності протиправною та стягнення недоплаченої частини разової грошової допомоги, передбаченої Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» – повернути позивачеві.

2. Роз'яснити особі, яка подала позовну заяву, що повернення позовної заяви не позбавляє права повторного звернення до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

3. Копію ухвали про повернення позовної заяви разом з позовною заявою та доданими до неї документами не пізніше наступного дня після її постановлення надіслати особі, яка подала позовну заяву.

4. Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддею і може бути оскаржена в апеляційному порядку шляхом подання апеляційної скарги до Першого апеляційного адміністративного суду протягом п'ятнадцяти днів з дня складення повного судового рішення.

5. Повне судове рішення складено 13 червня 2022 року.

Суддя

Т.О. Кравченко

*306*5272520*1*2*